

Økonomisk Råd

Policy Brief 2018:2

Konjunktursituationen

Konjunkturprognose 2017-19 - Foreløbige overvejelser

Diskussionsoplæg til mødet i Økonomisk Råd maj 2018

Økonomisk Råd udarbejder årligt en konjunkturprognose. Den seneste prognose fra september 2017 dækkede perioden 2017-18 og havde også et første statistikbaseret skøn for 2016. Dette notat er udarbejdet til mødet i Økonomisk Råd og følger op på sidste års prognose og er udvidet med en første prognose for 2019. På baggrund af diskussionen i Rådet og de statistikker, der fremkommer i løbet af foråret og sommeren, vil der blive udarbejdet en ny konjunkturprognose til Økonomisk Råds rapport i september 2018. Notatet er baseret på den seneste tilgængelige statistik, herunder en del foreløbige data, og derfor skal prognosen tages med forbehold. Hensigten er, at notatet kan være en ramme for diskussionen med medlemmerne i Rådet.

I rapporten fra september var der ventet en ret høj økonomisk vækst på 3,9 pct. i 2017. Det skøn forudsatte, at fiskeriet i løbet af andet halvår 2017 ville indhente tabet skabt af den strenge vinter i 2017. Det skete imidlertid kun i begrænset omfang, dog med det havgående fiskeri af rejer og hellefisk som vigtige undtagelser. Alt i alt vurderes der at have været et lille fald i fiskeriet af de tre vigtigste arter, rejer, hellefisk og torsk, svarende til en mindre mængdemæssig tilbagegang i eksporten. Et andet markant træk ved udviklingen i 2017 – og ind i 2018 - er det stadige fald i antallet af registrerede arbejdssøgende. Det er ikke et direkte aktivitetsmål, men det er nærliggende at tro, at den positive udvikling afspejler en fremgang i beskæftigelsen og dermed sandsynligvis også i aktiviteten. Alt i alt vurderes BNP at være steget med 1,6 pct. i 2017, hvor det især er de nyligt offentliggjorte statistikker af det havgående fiskeri i 4. kvartal, der trækker op.

I 2018 ventes en vækst i BNP på 3-4 pct., måske lidt mindre. Hovedårsagen til væksten er, at rejekvoterne ved Vestgrønland er øget med 12,5 pct. Det er lidt mindre end stigningen i den biologiske rådgivning i henhold til forvaltningsplanens hensigt om at undgå meget store udsving i kvoten fra det ene år til det næste. Hertil kommer, at kvotefleksordningen indebærer, at ikke-udnyttet kvote i 2017 kan fanges i 2018. Det indenskærs fiskeri af hellefisk har i 1. kvartal 2018 desuden været en del større end året før. Det indebærer ikke en stillingtagen til, om udviklingen er bæredygtig på længere sigt. Fremgangen har især fundet sted ved Qaanaaq, Upernavik og Uummannaq og i mindre grad i Diskobugten. Det ikke-kvoterede fiskeri ved Nuuk har også været i fremgang. Væksten i fiskeriet kræver ikke nødvendigvis en væsentlig større fiskeriindsats, men vil vise sig som en stigning i produktiviteten. I tabellen viser fremgangen i fiskeriet sig som en stærk vækst i eksporten. De fortsat gunstige priser på fisk og skaldyr antages at holde sig på niveauet fra 2017. I 2018

ventes eksporten af rubiner også at bidrage til eksportvæksten, og anorthositminen ved Kangerlussuaq ventes færdiggjort, så der for alvor finder produktion sted i 2019. Det kan ikke afvises, at efterforskningsaktiviteten på råstofområdet stiger, og/eller projekter bringes tættere på udvinding. Verdensmarkedspriserne på bl.a. nikkel og zink er steget en del siden et lavpunkt tidligt i 2016. De stærke byggekonjunkturer ikke blot i Grønland, men også i bl.a. Island, Færøerne og Danmark giver en risiko for flaskehalse med vanskeligheder ved at skaffe arbejdskraft og deraf følgende prisstigninger som konsekvens.

Forsyningsbalancen, årlig realvækst, pct.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
						Prognose - foreløbig		
Bruttonationalprodukt	1.4	-1.7	5.3	0.3	7.7	1.6	3.4	2.5
Import af varer og tjenester	-30.0	-6.6	-11.5	-1.8	6.4	0.0	4.9	12.4
Forsyning i alt	-13.7	-3.6	-0.9	-0.4	7.3	1.2	3.9	5.7
Privat forbrug	-1.4	-1.8	2.3	0.0	3.8	1.2	1.6	2.8
Offentlig forbrug	1.0	4.1	-0.2	-0.4	3.5	0.7	0.6	0.6
Bruttoinvesteringer	-38.6	-20.9	-22.2	16.0	11.1	7.1	3.8	21.0
heraf bygninger og anlæg	3.2	-21.1	-11.0	19.5	31.0	4.4	0.7	29.6
Eksport af varer og tjenester	-3.9	2.4	11.8	-10.5	12.8	-2.3	11.0	2.9

Anm.: 2015 og 2016 er foreløbige tal; 2017-19 er egne skøn

Kilde: Grønlands Statistik

I 2019 ventes der også vækst i BNP, men lidt mere afdæmpet. En anelse vilkårligt er der indregnet anlægsinvesteringer i lufthavne for 1 mia.kr., men anlægsarbejderne ventes overvejende udført af udenlandsk arbejdskraft ansat på særlige vilkår bl.a. skattemæssigt. Denne ansættelsesform viser sig i tabellen som en kraftig vækst i importen, så selve lufthavnsbyggeriet vil ikke have en voldsom påvirkning af vækstkønnene. Hvis store dele af anlægsarbejderne skal udføres af lokale firmaer, vil risikoen for en overophedning af økonomien blive større. Risikoen er under alle omstændigheder til stede som følge af mangel på ledige ressourcer på flere områder.

** ** *

Policy briefs og andet materiale fra Økonomisk Råd kan findes på hjemmesiden:

<http://naalackersuisut.gl/da/Naalackersuisut/Departementer/Finans/Oekonomisk-raad>